

Scénář

(první dějství)

Adamův úvodní monolog (sám na scéně, rozohněně a vizionářsky):

„Svět skončil! Sotva civilizace vykvetla, už zase uvadá! Topí se v banalitách! Homo sapiens sapiens, člověk, jenž se ve své pýše nazval dvakrát moudrým, vyhynul a byl nahrazen úplně jiným druhem, homem vydutým. Homem povrchním. Homem prostoduchým. A celý svět, kdysi chrám moudrosti, se stal hřištěm pro nezodpovědné děti! *(posměšně:)* „knížku? ó ne, děkuji, já raději půjdu do posilovny, vypořít zas kus mozku z hlavy!“ „Co trochu poezie? No já nevím, nepůjdeme radši chvíli řvát jak zvířata na bandu troglodytů v trenýrkách, co běhají zleva doprava?“ Kam se poděly všechny hodnoty? Proč už není nic krásné, proč je všechno cool? Proč už není nic vtipné, proč je všechno lol a rofl? Co to vůbec je?!? A proč už lidé nehovoří o umění, ale o pitomých seriálech? „Musím ti teď něco říct zpráva do očí,“ píše jeden kamarád druhému na Facebook. A on mu odpoví smajlíkem. A celý svět je u toho vidí, a nikoho to vlastně nezajímá. Nic už nikoho nezajímá, miliony banálních informací lidem vymyly mozky, s jejich laskavým svolením jim zabily ducha!

Na tom *já* se nebudu podílet! V tomhle světě *já* žít odmítám! A proto se nyní ukládám ke spánku – dávám se zmrazit a vyčkám, až přijde den, kdy si lidstvo zase začne vážit moudrosti a filosofie. Anebo ať se vůbec nevzbudím!“

1:35 min.

Výsledek předchozího dramatického děje – Adamova rozhodnutí. Už tady je třeba vyjádřit silnou emocionalitu Adamovy postavy, jež bude protiváhou jednoznačné převaze chladu u postav Obce. Proto Adam musí pronášet text v uvozovkách výrazně parodicky, silně zdůrazňovat jak pozitivní, tak negativní naladění a to doprovázet výraznými gesty, která tady vyjadřují i rozhodnost a naději. V tomto úvodním monologu musí diváky strhnout (dokážete až k prvnímu potlesku, pánové?:-)).

Adam se uloží na stůl, přikryje prostěradlem, je hibernován. Kolem něj se míhá čas jak nemá groteska, ve zrychleném pohybu šotci představují scénu, kolem procházejí lidé, dělají různé věci, Adam nehnutě leží. Nakonec se čas zpomalí a na scénu přicházejí Správci. Zamyšleně se dívají na Adama.

Alfa: „Ano.“

Beta: „Jistě.“

Alfa: „A nakonec, proč ne dnes?“

Beta: „Extrapolujme. Dá se očekávat, že bude realita někdy více korelovat s jeho přáním?“

Alfa: „Nemyslím.“

Beta (po odmlce): „Těž si nemyslím.“

Alfa: „Ptám se. Je však jeho přání jakkoliv relevantní?“

Beta: „Hmm... Ta bedna tu zavazí už celá léta. Musíme tomu věnovat pozornost.“

Alfa: „Ovšem také bychom ji mohli... tak nějak...“ *(posunky naznačuje, že by ji zametl pod koberec)*

Beta: „To by pak ale celé to jeho gesto, celá ta doba, co si tu leží... všechno by to bylo...“

Alfa *zkříví obličej bolesti v očekávání toho slova*

Beta: „... bezúčelné.“

Alfa (bolestivě opakuje): „Bezúčelné!“

Beta: „Ano.“

Alfa: „Jistě. Ale jak by tu přežil? Koneckonců, je to barbar.“

Beta: „Patrně... nepřežil.“

Alfa: „To je třeba verifikovat.“

Beta: „Pak verifikujme.“

Pokývají hlavou, jsou na odchodu. Alfa si na něco vzpomene:

Alfa: „Ah, a je to morální?“

Beta (pokrčí rameny): „Dávej si pozor na to, co si přeješ...“

Alfa: „... protože mýlit se v premise by mohlo být trapné.“

Beta: „Ano.“

Alfa: „Jistě.“

Odcházejí.

1:10.

V této části není žádný dramatický děj, pouze se uvádí situace. Z dramatického hlediska jde o představení dvou postav, je tedy třeba zdůraznit jejich charakter. Protože jsou zřejmě rovnocenní a dokonale identičtí, měli by mít i podobná, ne-li identická gesta. Pak by bylo o to oprávněnější Bohuslavova námitka, přičemž Bohuslavova gesta by měla být buď opět podobná, nebo naopak nějak zřetelně a evidentně záměrně odlišná – chce přece zaujmout místo správce.

Jeden z šotků se po chvíli přikrade k zákulisí, nahlédne do něj a rychle zase zmrzne, když přijde Eva s Cyrilem. Evidentně tedy uplynul nějaký čas.

Cyřil zaujme nekompromisní pozici stranou zády ke Adamovi i k Evě, která si prohlíží zmraženého Adama a dělá si poznámky.

Eva (trochu podrážděně): „Vaše přítomnost zde není nezbytná.“

Cyřil: „Byl jsem pověřen přímo Správcem. Chcete zpochybňovat jejich úsudek?“

Eva: „Nebuďte rétorický, Cyrile.“

Cyřil: „Je to pro vaše dobro. Ten... ta... ta věc, to je barbar z úsvitu rozumu. Primitiv. Mohl by být nebezpečný. Přítomnost strážce je naprosto nezbytná.“

Eva (apologeticky, obdivně): „Chtěl utéct před ignorantstvím, zachránit se před tupostí a divoštvím svého věku, podívat se na lepší svět. V jeho době to muselo být velmi vznešené gesto...“

Eva (vzpamatuje se, když zjistí, jak se na ni Cyřil dívá): „Gesta jsou samozřejmě sama o sobě hloupá.“

Cyřil (přejde ke stázi): „Není to žádný vznešený posel z minulosti. Je to zvíře ze ZOO, co se přišlo podívat na svět za klecí. Co s ním uděláte, až se rozhlédne do sytosti, zavřete ho do ní zpátky?“

Eva (ledově): „Ustupte, vše je připraveno. Chystám se rozmrazovat.“

Cyřil (připraví si zbraň): „Jen do toho.“

Eva: „Prosím vás, je to velmi delikátní proces.“

1:08

Opět bez dramatického děje, představují se dvě další postavy. Jestliže je Eva z nižší třídy, neměla by mít před Cyrilem větší respekt?

Cyřil otráveně vrátí zbraň zpátky a odstoupí do povzdálí. Eva z Adama trhnutím serve prostěradlo. Oba sledují probouzejícího se Adama, Cyřil lhostejně, Eva zvědavě. Adam se posadí, promne si oči, všimne si Evy.

Adam: „Ty jsi... anděl?“

Eva, náhle šokována a pohoršena, vlepí Adamovi facku

Cyřil (vyrazí k Adamovi s evidentní touhou mu ublížit): „Ty zvíře! Tak ty si budeš dovolovat přirovnávat ji k nějakému zhovadilému antropomorfizovanému implikátu empiricky neověřitelné entity, ty jeden...“

Eva (krotí jej): „Cyrile, on to tak nemyslel.“ (k Adamovi) „promiňte, byla jsem trochu zaskočená, neměla jsem tak reagovat.“

Adam: „Kdo... kdo jste?“

Eva (něžně): „Eva.“

Adam (též něžně): „Eva... Já jsem **Adam**.“

Cyril (surově a našťvaně): „A já Cyril, neuvěřitelně mě těší.“

Adam: „Kde to jsem?“

Eva: „Adame... Váš sen se splnil! Probudil jste se ve světě rozumu! Lidé zahodili všechny malichernosti, přestali se pitvat v pseudoprobλέmech a začali šlechtit svůj intelekt a pěstovat filosofii! Nacházíte se v Obci Moudrých a Svobodných Občanů, pořadové číslo sedmdesát devět!“

Adam (nadšeně): „Je to pravda? Vlady se chopili rozumní a osvícení lidé?“

Eva (též nadšeně): „Všichni jsme teď rozumní a osvícení!“

Adam (nadšeněji): „Už se neříká lol?“

Eva (nadšení graduje): „Lol? To snad ani není slovo...“

Adam: „Facebook neexistuje?“

Eva: „Co je to Facebook?“

Adam: „Čtou se knihy?“

Eva: „V jednom kuse!“

Adam: „Chodí se do divadla?“

Eva: „Prakticky se nechodí z divadla!“

Adam (nadšení kulminuje): „Slunce je jasnější, vzduch čerstvější a tráva zelenější?“

Eva (se zarazí): „... ..než co?“

Adam (nejistě): „Co? No... Než tráva...“

Eva Adamovi vlepí facku

Cyril: „Tak ty budeš zas vulgární? Ty hajzle? Tráva zelenější než tráva?!“

Eva (zadržuje Cyrilovi ruku): „Nechte jej, Cyrile, on za to nemůže. Opět se vám omlouvám, Adame, ale musíte pochopit, toto je civilizovaný svět. Musíte se naučit v něm žít.“

Adam (stále se drží za tvář, ale září nadšením, přechází do popředí a vizionářsky deklamuje): „Ano! Budu se učit! Toto je svět, pro jaký jsem byl zrozen! Svět, v němž lidé nejsou posuzováni podle značky na kalhotách! Svět, v němž si nikdo nemaže hlavu gelem jak chleba máslem! Svět, v němž nikdo nevěří reklamám! Svět, v němž se Aristoteles nepoužívá jako podložka pod kratší nohu stolu! Svět, v němž...“

Cyril (chytá jej za rameno a táhne pryč ze scény): „Prvně dostaneš tolik injekcí, že si ještě týden nesedneš a pak tě necháme odšvít. Pak spálíš ty směšné šaty a bude ti udělena příslušnost. Nemysli si, že se tady budeš potulovat bez dozoru, rozumíš?“

Cyril Adama odvedl pryč, Eva je následuje. Vybíhají šotci, všechno se mění, přemnoží efektové, konec prvního dějství.

2:45

Pasáž s dramatickým dějem: vyjadřuje první srážku Adamova nadšení s realitou racionální Obce – nejdůležitější jsou proto repliky kolem facky. A samozřejmě samotná facka.

Konec představuje přechod k dalšímu tématu – pokusu o Adamovo začlenění do obce.

(intermezzo)

Cyril vstupuje do komnaty Správců. Alfa si hraje s jojem, Beta staví domeček z karet.

Cyril (uklání se): „Vaše Transcendující Jsoucnovstva...“

Alfa (bez zájmu, pokračuje ve své činnosti): „Verbalizuj nově nabyté informace, strážce.“

Beta (taktéž): „S ohledem na námi akcentovaná témata.“

Cyril: „Barbar přežil hibernaci. Lékaři prokázali, že není infekční. Z fyzického hlediska, samozřejmě.“

Alfa: „Ano.“

Beta: „Jistě.“

Cyril: „Momentálně je zadržován v izolaci. Pokud mohu vyjádřit svůj názor... za adekvátní považuji... abych tak řekl... negovat jeho existenci.“

Alfa: „Tvé stanovisko je bráno v potaz.“

Beta: „Nechť ho stanovený dozor začlení do obce a udělí mu funkci podle svého úsudku nejvhodnější.“

Cyril: „Vykonám.“

Cyril s úklonou odchází pryč, Betě spadne domeček. Šotek zatáhne plentu, začíná druhé dějství.

0:43

Alfa s Betou stále stejní, dramatičnost musí scéně dodat Cyrilova zášť vůči Adamovi a jeho těžko skrývané zklamání z toho, že nebude po jeho. Ovšem – bez diskuse poslechnu.

Z hlediska děje tato část není nezbytná, slouží jen k rytmizaci hry.

(druhé dějství)

Vstupuje Adam, již oblečený do uniformní bílé, s Evou. Adam je celý rozzářený, nadšeně se rozhlíží po obci.

Eva (dělá si při chůzi poznámky): „Také vám budeme muset ještě přidělit vaši intelektuální příslušnost.“

Adam (nedává v nejmenším pozor): „Přesně takhle jsem si to představoval!“

Eva: „Co byste řekl... kritický racionalista?“

Adam: „Přesně takhle to má být. To nemá chybu!“

Eva: „Eh... ne. Jak by vám vyhovoval umírněný meliorista? Nějaký hodně umírněný?“

Adam: „Podívejte, jak tu všechno šlape jako hodinky! Všechno výsledkem zdravé, sportovní diskuze!“

Eva: „Adame, soustřed'te se! Tohle je důležité.“

Adam (s rozmáchlým gestem do publika): „Podívejte, všechny ty zamyšlené tváře! Tolik inteligentních a vzdělaných lidí!“

Eva: „Hm... Naivní idealista?“

Adam (poněkud mu strne nadšení): „Promiňte, Evo, na co se tu vlastně pořád ptáte?“

Eva: „Vaše intelektuální příslušnost. Váš světonázor. Nemůžete si tu přeci jen tak obházet a nic u toho nezastávat, jak by to vypadalo? Každý musí něco zastávat. Leda byste zastával to, že nezastáváte nic kromě toho, že nic nezastáváte, to by pak šlo, ale jinak...“

Adam (trochu se ztrácí): „Vážně?“

Eva (s povzdechem): „Víte co, zatím napíšu jen ‚naivní‘. Zbytek doplníme potom. Každopádně už jsme tady.“

Bez dramatického děje. Vyjevuje se Adamova povrchnost, která se skrývá za jeho nadšením. Zdůrazněna musí být předposlední Evina replika.

Přicházejí ke stolu s knihami.

Adam: „Kde?“

Eva: „Zde budete plnit svou funkci. To je další věc, kterou v naší obci musíte mít – nikdo tu není bez funkce, nikdo tu není zbytečný.“

Adam (horlivě přikyvuje): „Samozřejmě. Jak by mohl tak skvělý systém trpět bezúčelností? To je bez debat.“

Eva (nejistě): „Adame... Právě o tom debatujeme.“

Adam (usměje se): „Jistě, co jsem si myslel.“

Eva (chvíli o tom přemýšlí): „Že je to bez debat, vy si nevpomínáte? No, každopádně, vaším účelem v této obci bude systematizace literárního materiálu a jeho redistribuce mezi příslušné občany.“

Adam (zvedá jednu knihu ze stolu): „Redistribuce... Literárního...“

Eva: „Podle daného kódu budete třídit publikace do tematických okruhů, poskytovat je žadatelům a evidovat jejich absenci.“

Adam: „Vy chcete, abych byl... knihovníkem?“

Eva (omluvně): „Chápejte, nevhodnější funkce je občanovi zvolena v raném dětství podle jeho schopností a je na ni připravován celý život. U vás musíme naneštěstí postupovat poněkud... nahodile.“

Adam (nadšeně): „Paráda!“

Eva: „Prosím?“

Adam: „Budu dispečerem na dálnici moudrosti! Věrozvěstem vzdělání! Těm, kdož jsou závislí na vědění, budu dávat jejich dávku Descarta! Nietzscheho! A Heideggera!“

Eva (překvapeně): „Koho?“

Adam: „Umožním plynout koloběhu vědy! Ano!“ *k Evě* „Kdy mohu začít a co přesně mám dělat?“

Eva: „Začnete okamžitě – není to nic složitého. Podívejte, systém je jednoduchý: zde jsou publikace, se kterými dnes budete pracovat (*ukazuje na stůl*). Je třeba je systematicky třídit podle jejich obsahu, rozsahu, data vydání a samozřejmě pořadí jejich odběru.“

Adam: „Ano.“

Eva: „Knihy, které k vám budou přicházet, jsou většinou předem označené. Některé jsou ovšem označené, že se teprve mají označit. To poznáte podle typu signatury.“

Adam: „Ano.“

Eva: „Budou k vám chodit publikace z jiných redistribučních center, ty musíte řadit zvlášť.“

Adam: „Ano.“

Eva: „... pokud ovšem nebudou určeny pro okamžitý odběr, pak je neřadíte vůbec.“

Adam: „Ano?“

Eva: „Knihy zcela bez signatury jsou určeny k likvidaci, ty budete dávat semhle.“

Adam: „A-aha?“

Eva (usměje se): „Ale co bych vám to všechno povídala, vždyť si to můžete přečíst v instrukcích. Zde.“ *Podá ze svých složek Adamovi lejtstro.*

Adam: „Děkuji.“

Eva: „A zde.“ *další lejtstro*

Adam: „Ano.“

Eva: „A zde a zde a tady“ *podává lejtstra a některé knihy ze stolu.*

Adam: „Děkuji.“

Eva: „Zde máte úvod k manuálu...“ *další kniha, Adam začíná bolestivě supět*

Eva: „A tady už samotný manuál... První, druhý, třetí a čtvrtý díl“ *knihy se kupí*

Eva: „... s dodatky“ *ohromné složky doposud schované pod stolem.*

Eva (zapátrá ve svých složkách): „A ještěéé... toto.“ *vyndá malinký kus papíru a přidá jej na hromadu*

Adam: „Nrggh.“

Eva: „Očekává se od vás, že budete znát obsah knih, které distribuujete. Ve volném čase se věnujte četbě.“

Adam: „Nrggh!!“

Eva: „Po dvanácti hodinách začíná váš čas na odpočinek. Pak vám budou přiděleny publikace na další den. Máte nějaké otázky?“

Adam (s jistými obtížemi se snaží přes hromadu knih dívat na Evu): „Evo, moc vám děkuji za tuto příležitost. Uvidíte, že vás nezklamou.“

Eva (položí Adamovi ruku na rameno): „Adame, budete zářným členem naší Obce, já jsem o tom přesvědčena.“

V této pasáži má asi vyjít najevo příšerná byrokratizace a hyperintelektualizace života v Obci (což je její dramatický děj). Nedokážu od stolu posoudit, jak bude působit opakování motivu vršení či stupňování požadavků nebo úkolů – poprvé při popisu zpracování knih, podruhé při předávání návodu. Možná bude vhodné druhý výskyt motivu zkrátit či zrychlit – divák už ví, o co půjde.

Eva se má k odchodu, Adam na ni zavolá

Adam (stále zaskládán): „Evo... Možná byste nebyla proti... rozumíte... někdy... někam...“

Eva (vrací se): „Ano, Adame?“

Adam (rozpačitě): „Rozumíte přece. Že bychom mohli spolu někdy někam...“

Eva (nechápe): „Nerozumím Adame. Co bychom mohli někam?“

Adam: „No... jakože... že bychom někam zašli, rozumíte. Jako spolu.“

Eva: „Ale samozřejmě, další konzultace proběhne podle plánu v...“ *opět nahlíží do složek*

Adam (honem): „Já myslel, víte, že bychom se mohli bavit i o něčem jiném...“

Eva (vystrašeně): „Co byste chtěl konzultovat?“

Adam: „Tak... různě. Jak se máte a tak.“

Eva (nechápe): „Co jak mám?“

Adam: „Rozumějte, žádná specifická témata. Prostě diskuze... tak nějak... bez tématu.“

Eva se opět pohorší, nadechne, chce Adama uhodit, ten si kryje tvář knihami. Eva se nakonec vzdá.

Eva (chladně): „Později přijdu zkontrolovat váš postup.“

5:09

Dramatický děj – první Adamův pokus o sblížení s Evou. Eva podle textu vůbec netuší, o co se jedná.

Eva odchází. Adam se opatrně odtíží, s povzdechem se dívá na stůl s knihami. Bere jeden z instruktážních papírů, začne jej číst. Zaujat čtením bere knihu z jednoho místa stolu a obřadně ji pokládá na druhé. Vráti se pohledem k papíru, zavrtí hlavou, vezme knihu a postaví ji úplně jinam. Toto zopakuje několikrát, s několika různými knihami. Pak knihy poskládá na sebe, vezme si jiný papír, zděsí se, pokusí se vyjmout knihu ze spod sloupce, knihy mu popadají. Povzdychne si, vezme znovu papír, do druhé ruky knihu, zaujatě čte. Mezitím kolem prochází občan. Adamovi ve tváři zazáří poznání, ale občan mu knihu beze slova bere a odchází s ní pryč. Adam zjišťuje, že jeho ruka je prázdná, obrací se zmateně k odcházejícímu občanovi, zatímco jiný mu za jeho zády přináší další knihy. Když se Adam otočí a všimne si nových knih, zděšením mále spadne na zem. Zkrátka v tomto duchu se odehrává nemá etuda, dokud se Adam nerozčílí a vztekle neroztrhá papír s instrukcemi. V tom přichází občanka.

Občanka (klepe mu na rameno): „Promiňte?“

Adam (trhá papír): „Cože?“ *otočí se, všimne si občanky, uklidní se, všechno zahodí, ulízne si vlasy* „Ano? Pardon. Tedy... Mohu vám nějak pomoci?“

Občanka (koketně): „Omluvte, prosím, že jsem nepřišla zcela včas. Ale víte, co se říká – lepší pozdě, než proto.“

Adam: „Ano? Ano! Jistě, už tu na vás dávno čekám! Vy jste... totiž... éé... Mohu vám nějak pomoci?“

Občanka: „Jsem oprávněna vyzvednout si zde knihu. Zde.“ *podává Adamovi lístek.*

Adam: „Knihu?“

Občanka (podbízivě): „Jste přece *literární* distributor?“

Adam: „Já? No samozřejmě!“ *náhle světácky:* „Samozřejmě, že knihu, už ji pro vás mám od rána připravenou! Kdo by si taky šel do literárního centra pro rohlíky, že? Haha!“

Občanka (bez emocí): „Patrně nikdo příliš chytrý.“

Adam se střídavě dívá na lístek od občanky a střídavě se prohrabuje v knihách, evidentně příliš neví, co má dělat.

Adam: „Takže to máme...“ *s nadějí vyhrabává jednu knihu, dívá se na ni „Ne.“ zklamaně ji zahazuje. Občanka začíná být trochu netrpělivá.*

Adam: „Tady! Ne. A! Taky ne.“

Adam (ponořen v knihách): „A nechtěla byste nějakou jinou?“

Občanka: „Jakou?“

Adam: „Třeba... Tuhle?“ *Náhodně jí strčí první, která mu přijde pod ruku*

Občanka: „Já nevím... Je toho v ní hodně o multiplatformní generaci náhodných fraktálů?“

Adam: „Pochopitelně. Rozhodně to nejlepší, co jsem na toto téma kdy četl.“

Občanka (čte název): „Proslulé metody... senoseče.“

Adam: „Počkejte! Tady! Há, mám to!“ *vítězoslavně jí podává knihu* „Zde, madam. Je tohle kniha, již jste chtěla?“

Občanka: „Ne. Ale počkejte, tahle se mi také hodí. Koukám, že jste odborník.“

Adam je polichocen

Občanka: „Ani nevíte, jak ráda vidím člověka s opravdovým obecným přehledem. Dnes se každý tak přísně specializuje... Víte, nakonec si lidé úplně přestanou rozumět.“

Adam (snaží se vlichotit): „Ujišťuji vás, že můj přehled je skutečně velmi obecný.“

Občanka (procítěně): „Je to tak hrozně... intrakonsolubilní, jestli mi rozumíte.“

Adam (v nejmenším ne): „Tak to jste řekla přesně!“

Občanka: „Znát, to je jedna věc. Ale pochopit! Správná aplikace nabytých poznatků, zařazení do celkové sumy toho, co je známo! Ale kritérium, kde sehnat kritérium?“

Adam (přisadí si): „Přesně! A o čem se nedá mlčet, o tom se musí mluvit! Nebo tak nějak!“

Občanka: „Chápejte, pluralita názorů je pro diskuzi nezbytná, ale téma musí být vždy společné! Lidé musí především vědět, o čem se spolu baví!“

Adam: „Přesně tak!“

Ze zákulisí přichází občan 1

Občan 1: „Promiňte, hledám...“

Adam (štěkne stranou, věnuje se občance): „Máme zavřeno.“

Občanka: „Lidé zas příliš odlišní v názorech se vzájemně odcizují!“

Občan 1: „Nesouhlasí. Potřebuji...“

Adam: „Najděte si to sám!“

Občanka: „Jsme tak produktivní, když sledujeme stejný cíl, ale naše rozdílné názory nás samotné činí rozdílnými, nemyslíte?“

Občan 1: „Dovolte?“

Adam: „Zas tak zlé to nebude, madam. Vidíte tady ty lidi všude kolem? Jeden jako druhý.“

Přichází občan 2

Občan 2: „Potřebuji...“

Adam: „Nemáme!“

Občanka: „Co tím myslíte?“

Občan 1 (hledá svoji knihu): „To je vaše funkce, rozdávat knihy!“

Adam (naštvaně mu přisunuje tlusté složky od Evy): „Tady, přečtěte si návod!“
k občance „Podívejte se na ně. Od doby, co jsem tady, mě udivuje, jak jsou tu všichni stejní.“

Občanka: „Stejní?“

Adam: „Ano. Stejně šaty, stejné způsoby... Vzájemně tu jsou všichni prakticky identičtí.“

Občanka se pobouří, vlepi Adamovi facku, odchází

Adam (ublíženě, drží se za tvář): „Za co?“

Občan 2: „Opravdu nutně potřebuji svoji knihu!“

Občan 1: „Ta kniha zde není!“

Přichází další občané, každý něco chce, všichni mluví přes sebe. Šotci se zvedají, všichni se kupí kolem Adama, který se uprostřed nich stále s rukou na tváři za zoufalého úpění sune k zemi. Druhé dějství končí.

3:55

Tato scéna opět obsahuje dramatický děj – má demonstrovat Adamovu neschopnost (nebo spíše nezvládnutelnost předpisů Obce pro takového průměrného smrtelníka z doby Facebooku?). Zřejmě bude třeba upravovat, co nejdříve Michalovi pošlu konkrétní poznámky.

(intermezzo)

Cyryl vstupuje do komnat Správců. Alfa skáče přes švihadlo, Beta sedí s nohama na stole a čte si nějaký komiks. Třeba u toho pokouje (pokud herní prostory dovolí).

Cyryl (uklání se): „Vaše Omnipotentní Pansofistva!“

Beta: „Jak si vede náš host?“

Cyryl: „Podle mých posledních zpráv vyšplhal na sloup v zahradách peripatetiků, kde nyní střídavě pláče a střídavě hází po občanech knihami.“

Beta: „Typické.“

Cyryl: „Žádám o povolení ho sestřelit.“

Alfa (přestane skákat): „Zamítnuto.“

Beta: „Není to zcela neočekávaná reakce. Náš primitiv byl pověřen funkcí, jež přesahuje jeho maximální schopnosti.“

Alfa: „V tomto ohledu jeho supervize politováníhodně selhala.“

Beta: „Ano.“

Alfa: „Jistě.“

Cyryl: „Ale... Co tedy s ním?“

Alfa (pomalu začne opět skákat přes švihadlo): „Primitiv se nikdy neosvědčí ve funkci, v níž bude nucen interagovat s osvícenými členy naší slavné Obce.“

Beta: „Je třeba nechat jej pracovat s lidmi stejné intelektuální úrovně.“

Cyryl: „Ale kde seženeme někoho tak obdivuhodně pitomého?“

Alfa: „Nejlepší volbou jsou malé děti, ještě nedovinuté, jež se sotva naučili číst.“

Beta: „Nechť je vychovatelem pro nejmladší!“

Cyryl: „Vykonám!“

Cyryl je na odchodu, Správci jej ale zadrží

Alfa: „Strážce?“

Cyryl: „Ano, Vaše Nedožirná Sluncedárcovstva?“

Beta: „Vzhledem k žalostnému pochybení v úsudku jeho opatrovnice, ty sám nyní dohlédneš na jeho další začlenění.“

Cyryl (zděšeně): „Já? Tedy, chci říct, ano, jistě, vykonám!“

Cyryl s velmi znechuceným výrazem ve tváři odchází

1:30

Další ukázka správcovské dedukce – to by mohlo být ještě rozvedeno a zdůrazněno, protože žádný dramatický děj zde není.

Cyril více naznačuje své roztrpčení ze správcovského rozhodnutí, ale toto roztrpčení myslím nikdy nedospěje k nějakému posunu v jeho jednání či charakterové změně.

3. dějství

Adam s Cyrilem přicházejí do výchovného centra, děti sedí v tureckém sedu na zemi v půlkruhu a čtou si. Děti by mohly být odlišeny bulou na krku.

Cyril (nasupeně): „Tady. Tihle čtyři chudáci ti byli přiděleni.“

Adam: „A já je mám učit?“

Cyril: „Co bys je asi tak *ty* mohl naučit? Ty budeš jen dohlížet, aby si hrály předepsaným způsobem. Aby zpívaly schválené písně a dbaly na zušlechtování těla.“

Adam: „... a dál?“

Cyril (rozzlobeně): „Poslouchej mě, ty nebudeš dělat pokud možno vůbec nic, jasné? Jedině tak nic nezkazíš.“

Adam (sebevědomě): „**Cyrile**, vy mi hrozně křivdíte. Připouštím, nezačal jsem nejlépe, ale chápejte, všechno je tu pro mě nové!“

Cyril (ušklíbne se): „Pche.“

Adam: „Tentokrát vás nezklamou, vždyť já si s dětmi rozumím! Podívejte!“

Přejde k dětem, děti jako jeden zvednou hlavy od knih.

Adam (šišle): „Tak óó, děti? Jakpak še dneška máme, šme dneška hodné?“

Dítě 1 (po chvíli ticha, ledově): „Máte nějakou ošklivou logopedickou poruchu?“

Adamovi poněkud sklapne, nejistě couvá zpět k Cyrilovi, děti se jako jeden opět vrací ke své četbě. Cyril spráskne ruce.

Cyril (do plénu): „Jak se tohle mohlo stát. Já – strážce obce – nejlepší z občanů, tu musím sedět a hlídat tenhle... opičí cirkus.“

Adam (šeptne stranou): „Nevíte, co mi to říkal?“

Cyril (pokračuje v samomluvě): „Já! Já bych měl potírat bezpráví, hájit hodnoty civilizace, ne tady... tohle.“

Adam (zkouší opět na děti): „Copak to čtete?“

Děti jako jeden opět zvednou hlavy, věnují mu bezvýrazný pohled, pak se svorně vrací ke knihám.

Adam (k Cyrilovi): „Nejsou nemocné?“

Cyril (chytne Adama): „Dobře mě poslouchej. Uděláš jen jednu chybu – jen jednu! – a vracíš se zpátky k ledu. Je ti to jasné?“

Adam (úzkostlivě): „Ano, pane!“

Cyril (pustí jej): „Tak se čiň.“

Adam: „Ale co mám dělat?“

Cyril (vybuchne): „U všech univerzálií, copak vy jste u vás neměli děti?“

Adam se s jistými pochybnostmi obrací k dětem, Cyril se jde uraženě posadit do postraní. S židli za ním přispěchá šotek.

Adam (velmi se snaží): „Vy jste mi to ale hodné děti.“ *děti k němu obrací pohled, tentokrát vytrvají* „Takové... sečtělé.“ *Cyril s povzdechem vkládá hlavu do dlaní. Trapná chvíle ticha.*

Adam (honem): „Nechtěli byste něco dělat?“

Dítě 2: „Specifikujte.“

Adam: „No... Co tak obvykle děláte?“

Dítě 1: „Diskutujeme.“

Dítě 2: „Tematizujeme.“

Dítě 3: „Problematizujeme.“

Dítě 4: „Argumentujeme.“

Adam: „A nechcete si třeba přečíst pohádku?“

Cyril: „To je vůl.“

Dítě 3: „Co je to pohádka?“

Adam: „Pohádka... To je takový příběh s ponaučením.“

Dítě 4: „Moralitum?“

Dítě 2: „Myšlenkový experiment?“

Adam: „Tak něco.“

Cyril (deklamuje): „Dnešní děti jsou zítřejší vychovatelé. Naprostá katastrofa.“

Dítě 1 (prosí): „Pane... povězte nám pohádku.“

Adam udělá na Cyrila dlouhý nos, vítězoslavně se vrací k dětem. Šotek mu podává židli, Adam si sedá.

Adam: „A jakou byste chtěli? Nějakou o zvířátkách, co?“

Dítě 4: „Zvířátka?“

Dítě 2 (nadšeně): „Elektrody!“

Dítě 3: „Hypofýza!“

Dítě 1 (vstává): „Donesu skalpely!“

Adam: „Proboha, sedni si! Tady se nic pitvat nebude! Radši vám povím tu o perníkové chaloupce.“

Dítě 1 zklamaně usedá, dítě 2 zvedne ruku.

Adam (podezřívavě): „No?“

Dítě 2 (zasvěceně): „Z konstrukčního hlediska je ta perníková chaloupka pěkná blbost.“

Dítě 3: „Jak jako perníková?“

Dítě 4: „To je nějaká metafora, že?“

Adam (podrážděně): „Přesně tak! Povím vám pohádku o metaforické perníkové chaloupce. Teď hlavně buďte zticha.“

Cyril (mimochodem, ostentativně): „Od Správců jsem dostal už tři vyznamenání za efektivitu. Vážně nevím, proč mám tohle za potřebí.“

Adam: „To platí i pro vás.“ *chraptivě se odkašle* „Ehm, ehm. Milé děti. Bylo nebylo...“

Všichni sebou trhnou, Cyril vyskočí ze židle s rukou na zbrani. Adam se lekne.

Adam (nechápe): „Co je?“

Nikdo se nehýbe, Dítě 4 se zvedá, přejde k Adamovi. Strojeně mu vlepi ohromnou facku, jde si sednout.

Cyril (nenávistně): „Tak ty si nedáš pokoj. A před dětma!“

Adam (ublíženě): „To dítě mě praštilo!“

Dítě 2 (prosí): „Pane vychovateli, přečtěte nám nějaký méně debilní příběh.“

Adam (zamrzelo): „To bude asi lepší. Z čeho si nejraději čtete?“

Děti (unisono, nadšeně): „Z Prolegomen!“

Adam (chvíli váhá): „Tak mi podejte to prolegomen.“

Dítě 1 vyběhne pro Prolegomena, s knížkou mu naproti vyběhne šotek, vrátí se, dá knížku Adamovi, všechny děti se k němu těsně přisunou, visí mu na rtech, jsou nadšené.

Cyril: „Taky jsem bojoval ve velkých válkách proti misomusům, kdyby to někoho zajímalo.“

Adam (otvírá Prolegomena, odkašlává si): „Takže:“ *Následuje nějaký obzvláště vypečený a nepochopitelný úryvek z Prolegomen, tedy prakticky jakýkoliv.*

Adam (když část dočte, panicky): „Co to proboha je?“

- tento kus scénáře bude doplněn po konzultaci s Prolegomenami -

Dítě 4: „Vy tomu nerozumíte?“

Adam: „No, když to říkáte takhle...“

Cyril: „Nerozumí. Ani slovo.“

Dítě 1 (zklamaně): „Vy jste vůbec takový divný.“

Dítě 2 (trucovitě): „Náš minulý vychovatel byl lepší.“

Dítě 4: „Vy jste jiný.“

Adam: „Jak jiný?“

Dítě 3: „Vy jste... vy jste takový... insuficietní.“

Dítě 4 (hledá správná slova): „Takový...“

Cyril (doplní): „Osel.“

Dítě 1 (nadšeně): „To je ono! Osel jste!“

Dítě 3 (přítakává): „Osel! Osel! *Šotci na Adama dělají prsty kiš-kiš.*

Dítě 4: „O-sel, o-sel! Analogicky vzato, samozřejmě.“

Adam (vstává, rozlíceně): „Dost!“ *Šotci ihned přestanou, zase se schoulí „Vy mi nebudete nadávat do oslů! Ty tam!“*

Dítě 2: „Já?“

Adam: „Do kouta!“

Dítě 2: „Ale já...“

Adam (hystericky): „Do kouta!“

Dítě 2 vstává, jde si prohlédnout kout, zjevně moc nechápe, co se po něm chce. Adam uraženě trůní se založenýma rukama.

Adam (nepříliš přesvědčivě): „Nejsem osel!“

Cyril: „Kde já jsem se tady vlastně vzal.“

Jedno dítě pošeptá něco druhému, obě se zasmějí, všechny tři si začnou něco povídat.

Dítě 2 zatím zaujatě zkoumá kout.

Adam (podezíravě k dětem): „Co to tam zase máte?“

Dítě 1: „Pane vychovateli, pojd'te si s námi zahrát na Sokrata!“

Adam: „Rozhodně ne!“

Dítě 3: „No ták... Vy budete Sokrates!“

Adam (uchlácholeně): „Já? Sokrates? No, to bych mohl.“

Děti se kolem něho naskládají do různých poloh

Adam: „A... co mám dělat?“

Cyril (posměšně): „Úplný Sokrates.“

Dítě 4 (radí mu): „My se jako budeme ptát a vy nám jako budete odpovídat!“

Dítě 1: „A já budu Faidón!“

Dítě 3 (zásadně nesouhlasí): „Já budu Faidón!“

Dítě 1: „Já!“

Dítě 3: „Já!“

Začnou se prát, zatím se vrátí Dítě 2.

Adam (trhá je od sebe): „Nechte toho!“ *Dítě 2 mu zaklepe na rameno „Co je?“*

Dítě 2: „Prosím, v tom koutě vůbec nic není.“

Adam: „Cože?“

Dítě 2: „V tom koutě. Nic tam není. Mám se jít podívat ještě jednou?“

Adam: „Ne! Nic! Sedni si, budeš Faidón. A teď si už pojd'te hrát!“

Cyril (pro sebe, lamentuje): „Osm let služby!“

Dítě 2 si lehne mezi ostatní, Děti 1 a 3 se okamžitě uklidní, všechny s hyením výrazem civí na Adama.

Dítě 4 (deklamuje): „Sokrate, při Diovi, vítěj mezi námi.“

Dítě 3: „Pověz nám, milý Sokrate, je duše lidská nesmrtelná?“ *chichotají se.*

Adam (zamyslí se): „Duše, jo? Hm, to je těžká otázka.“ *děti se opět zasmějí*

Dítě 1 (nápomocně): „Ale ne, vy teď musíte říct: ‚Arciže nesmrtelná, Simmio!‘“

Adam: „A proč?“

Dítě 1: „Vidíte, už vám to jde!“

Dítě 2: „Což si nemyslíš, Sokrate, ty největší z Athéňanů, že chápeme něco pod slovy ‚spravedlivo samo o sobě‘? Či ne?“

Adam: „Zajisté!“

Dítě 4: „A pod slovy krásno a dobro?“

Adam: „Jak by ne?“

Dítě 3: „A viděl jsi už někdy očima něco z takových věcí?“

Adam: „Co? Ne!“

Dítě 2: „Pak jsi je pojal z jiných smyslů, tu pravou jsoucnost, jako velikost a síla, a všechny ostatní věci, totiž co každá jednotlivá jest?“

Adam: „Co to zase blábolíte?“

Dítě 1: „U bohů, Sokrate, ty jsi úplný osel!“

Dítě 4: „Je snad jasné, že nejlépe udělá ten, kdo myšlením samým beze smyslů bude hledat každé jednotlivé ze jsoucen!“

Všechny děti se začnou smát.

Adam (nepřičetně): „Už zase! Tohle nemusím trpět!“ *vstává ze židle*

Cyril (rázně): „Sedni.“

Adam: „Ne! To už přesahuje všechny meze! To nejsou děti, to jsou normální zrůdy!“

Cyril (vstává, vytahuje zbraň a míří na Adama): „Sedni, nebo přísahám, že tě zastřelím!“

Adam rychle bere jedno dítě a schovává se za ním jak za živým štítem

Adam (panicky): „Před dětmi ne!“

Cyril sklání zbraň. Dítě kousne Adama do ruky, ten zaječí a pouští je.

Adam: „Spratek!“

Cyril (chytá Adama za límec a táhne jej pryč): „A dost! Tady jsi skončil, kamaráde. Téhle komedii už nebudu přihlížet ani o minutu déle. Já! Já teda ne!“

Děti se dívají za mizející dvojicí. Pak si klidně a koordinovaně posedají do půlkruhu jak na začátku scény a otevrou si své knížky.

Dítě 1 (po chvíli): „Osel.“

Vybíhají šotci, odvádějí děti, konec třetího dějství.

8:00

(intermezzo)

Cyril vstupuje do komnat Správců. Alfa si u prkna žehlí svou šerpu, Beta nafukuje balónky a pouští je po místnosti.

Cyril (vysekne poklonu): „Vaše Sebepotvrzující Emanence!“

Alfa: „Tedy primitiv opět selhal.“

Cyril: „Opět a zcela.“

Beta: „Domníváš se, že by měl být přeražen?“

Cyril: „Přinejmenším on si to určitě myslí.“

Alfa (řečnický): „Co dělat s někým, kdo cokoliv dělá, dělá špatně?“

Beta: „Leda dát mu funkci, kterou nelze dělat špatně.“

Alfa: „Funkci, který už tím, že je dělána, je dělána dobře.“

Cyril: „Ale jaká funkce má takový charakter?“

Beta (zeširoka): „Vždy mě zajímalo, jestli Slunce skutečně *každý* den putuje po obloze od východu na západ.“

Alfa: „A ne od západu na východ.“

Beta: „Ať to zjistí.“

Cyril (trochu vyděšeně): „To má být jeho funkce v naší Obci? A není trochu... nadbytečná?“

Alfa: „Domnívám se, že málo kontrolujeme naše slunce. Běhá si od východu na západ, snad každý den, ale *nemuselo by*. Nikdo jej nehlídá.“

Beta: „Ano, nemuselo by.“

Alfa: „Nemuselo by, jistě.“

Beta: „Ať to primitiv kontroluje.“

Alfa: „Ať to kontroluje, řekněme, deset let.“

Cyril (škodolibě): „Vykonám.“

Cyril velmi spokojený sám se sebou odchází, začíná čtvrté dějství.

(čtvrté dějství)

Adam sedí sám na jedné straně scény, tváří se zcela zoufale. Občas si velmi nenadšeně nasadí sluneční brýle, podívá se do slunce, brýle sundá, udělá si poznámku. Pak zase složí hlavu do dlaní.

Na druhé straně scény je stůl, kolem něho sedí štamgasti včetně Hegeliána. Ti se mezi sebou buď němě baví, nebo zaujímají vzosné pózy, ale nehýbou se. V tomto případě by bylo záhodno, aby se v průběhu Adamova rozhovoru s Evou (v nějaké hlušší části) nějaký z šotků přikradl k jednomu za štamgastů a zamával mu rukou před obličejem, či je nějak jinak, byť nehybné, zapojil do děje. Cedule nad stolem hlásá „Hospoda U Trimalchióna“

Na scénu přichází Eva, nešťastně přistupuje k Adamovi, Adam si zrovna prohlíží slunce, když si všimne Evy, spěšně sundává brýle.

Adam: „Evo... To je překvapení.“

Eva: „Adame... Co vám to udělali?“

Adam (zahanbeně): „Dostal jsem práci, která odpovídá mému intelektu.“

Eva (soucitně): „Chudáčku... Tohle jste si nezasloužil.“

Adam: „Není to tak zlé. Už to budu dělat jen...“ *listuje poznámkami* „Devět let a tři sta šedesát čtyři dny. Pokud se osvědčím, prý mě potom možná nechají někde zametat.“

Eva: „Ubohý Adame.“

Adam: „Počkejte!“ *vyskakuje na nohy, nasazuje si brýle, kontroluje slunce* „Ha! Ne. Pořád nic.“ *sundává si brýle, ztěžka usedá, dělá si poznámku.* „Proč jste za mnou vlastně přišla?“

Eva (rozpačitě): „Přišla jsem vám oznámit, že z rozhodnutí Správců už vám dále nemohu dělat mentora. Doslova mi bylo řečeno, že snažit se vás začlenit do naší Obce je ještě marnější práce, než ta vaše.“

Adam: „Ale... Znamená to, že už se nevidíme?“

Eva: „Proč bychom se ještě měli vídat, Adame? Jaký by to mělo smysl?“

Adam (vyskakuje na nohy): „Jak jste chladná!“

Eva: „Chladná?“ *sahá si na čelo, měří si teplotu*

Adam (pateticky, do plénu): „Takhle to být nemělo! Takhle jsem si to nepředstavoval! Jak bezcitný je svět, v němž vládne filosofie! Jak formální, jak úřední, jak nelidský!“ *obrací se k Evě* „Evo, jak já jsem nešťasten!“

Eva: „Ale Adame, vždyť tohle je váš sen! Vždyť tohle jste si přál!“

Adam: „Já si přál smysluplný svět bez hlouposti, beze zla a bez Facebooku! Ale tohle... to je úplně jiné! Nyní mi přijde, že by snad bylo lépe, kdybych někde v nějaké zaplivané taverně...“ *toužebně upíná ruce ke stolu se štamgasty, ti na něj udělají vstřícné gesto a pak se vrátí do svých strnulých pozic* „... s püllitrem v ruce... v kostkovaných kalhotách Rejoice...“

Eva: „Adame... To je hrozné!“

Adam (obrací se zpět k Evě): „Copak vy to nevidíte? Jak necitelný je tento svět? Což jste už sama tak necitelná?“

Eva (rozpačitě): „Mně nenáleží, abych rozhodovala, co je správné... já... já nejsem etik!“

Adam: „Snad ale můžete rozhodovat o tom, co se vám líbí a co máte ráda...“ *chytne ji za ruku* „koho máte ráda!“

Eva (na pomezí paniky): „Adame... Já... myslím, že jsem doma zapomněla něco interpretovat!“

Eva se Adamovi vykroučí a rozrušena spěšně utíká pryč, Adam je celý zhroucený. Vrací se na své stanoviště, usedá a tváří se pohřebně. Nasazuje brýle, dívá se do slunce, ale hned je zase sundává, hází na zem a skládá hlavu do dlaní. Společnost u stolu se zasměje (a vrací zpět ke strnulé póze, v níž vyjadřuje bujaré veselí). Adam se na ně toužebně dívá, nakonec se v něm všechno zlomí, rezignovaně vstává a přechází k nim. Cestou bere své brýle a schovává je v kapse.

Jakmile Adam dorazí ke stolu, štamgasti ožívají, jeden z nich dokončuje svoji větu. Tři z nich se živě baví, hegelíán sedí bokem a mlčí.

Štamgast 1 (dokončuje větu, jak nabývá na životě): „... a jinak to nebude, to vám říkám!“

Adam: „Myslíte, že bych se mohl připojit?“

Štamgast 2 (bujare): „Jistě, občane! Naše diskuze je otevřena pro všechny.“

Šotek podává židli, Adam usedá

Štamgast 3: „Ale občane, děje se něco? Vypadáš nějak skleslý na duchu!“

Hegelián (náhle ožívá): „Duchu?“ *hned se zase vrací do zamyšlení*

Adam: „Potřebuji přivést na jiné myšlenky, pánové. O čem je zrovna řeč?“

Štamgast 1 (furiantsky): „Zadrž mě, jestli je pro tebe téma příliš žinantní, příteli, ale mluvil jsem zrovna o jedné občance, kterou jsem včera potkal.“

Adam: „Tedy o ženách? A vlastně proč ne, konečně trochu lidské přirozenosti. Bavme se, jak se sluší na muže v hospodě. Hostinský?“ *vyhlíží, odkud přijde hostinský, ale nedočká se*

Štamgast 1 (zasněně): „To vám byla žena. Ta měla vše na svém místě. Jakmile jsem ji spatřil, věděl jsem, že mě čeká výjimečný večer.“

Štamgasti 2 a 3: „Ohó!“

Adam (spěšně): „Ohó! Ano! Hostinský!“

Štamgast 3: „Pověz, jaké měla kvality.“

Štamgast 2: „Poděl se!“

Adam: „Jistě byla velmi... živelná.“

Štamgast 1: „Ohnivá!“

Štamgast 2: „Tedy snad i trochu divoká?“

Štamgast 1: „To se nedá popsat!“

Adam: „Ohó!“

Štamgast 3: „Zkušenost jí tedy nechyběla!“

Štamgast 1: „V nejmenším ne.“

Adam: „Ohó! Povězte! Co na ní bylo nejlepší?“

Štamgast 1 (uznale): „Jazyk.“

Adam (šokovaně): „Jazyk?! No páni!“

Štamgast 1: „Kdybyste viděli, jak vášnivě ona... mluvila.“

Adam (zklamaně): „Mluvila?“

Štamgast 1: „S takovou bych rozprávěl celou noc. To vám byla diskuze! Tak duchaplná!“

Hegelián: „Duchaplná?“

Štamgasti 2 a 3: „Ohó!“

Adam (zklamaně): „Ohó. Hm. Obsluha? Tak chodí tady někdo?“

Štamgast 2: „Poslyš, občane, na koho ty tu pořád voláš?“

Adam: „Popravdě, pánové, rozhodl jsem se dnes zpít do němoty. Ostatně, co pijete?“

Štamgast 3: „Obecně?“ *štamgasti po sobě hází pátravými pohledy.* „Vodu.“

Adam: „Jímá mě neblahá předtucha.“ *položí lokty na stůl, promluví k ostatním zasvěceně* „Pánové, uděláme si jasno. On mi tady nikdo nic k pití nepřinese, že ne?“

Štamgast 3: „A proč se toho stále domáháš? Přece jsi nepřišel do hospody, abys tu pil?“

Adam: „A od čeho by jinak hospody byly?“

Štamgast 2: „Od nepaměti přece slouží jako místo veřejných rozprav!“

Adam: „To jistě, ale... hospoda bez chlemtání? Vždyť je to učiněný protiklad!“

Hegelián: „Protiklad?“

Adam: „A kam mám tedy jít, když chci utopit svůj žal v alkoholu?“

Štamgast 1: „Ale občane... alkohol je přeci v naší obci zakázaný!“

Adam (skládá hlavu do dlaní): „Tohle je zlý sen. Předpokládám, že nadávat na politiky tu také nebudete, že? A co dobírat si výsledky svých oblíbených sportovních klubů?“

Štamgasti 3: „Tak... když už to zmiňuješ, poslední utkání se vcelku vydařilo.“

Adam (s nadějí): „Opravdu? Máte tu sportovní kluby?“

Štamgast 1 (nadšeně jej vyvádí z omylu): „Řečnické kluby! A jaké to máme skvělé rétory!“ *štamgasti horlivě přikyvuji*

Adam (spráskne ruce): „To nemůže být pravda!“ *škemrá* „A co třeba někoho pomluvit? Na někoho si zanádat? Nakydát nějakou špínu? Taky ne?“

Štamgast 2: „A na koho bys chtěl nadávat, občane?“

Adam: „Já nevím... Vždyť přece musí být někdo, koho nemáte rádi.“

Štamgast 3 (opatrně): „Nu... Jsou tu karteziáni...“

Adam: „No vida.“

Štamgast 1: „A taky novokantovci.“

Adam (potěšeně): „To je ono! Kdo dál?“

Štamgast 2: „Co třeba skeptici? Já nemám rád skeptiky! Pořád o všem pochybují, to je k vzteku!“

Adam: „A co Fichte?“

Štamgasti: „K čertu s Fichtem!“

Adam: „K čertu s Fichtem! A Schelling? K čertu s Schellingem!“

Štamgasti: „K čertu s Schellingem!“

Adam: „A Hegel? K čertu s Hegelem!“

Náhlé hrobové ticho, štamgasti se od Adama opatrně odsouvají. Hegelián se s prezíravým povzdechnutím plácne do kolen a strojeně vstává s výrazem někoho, kdo ví, že druhému bude ublíženo. Šotci se plíží za Adama, který vstávající hegeliánský kolos sleduje s rostoucí panikou.

Hegelián: „Cos to říkal o Hegelovi?“

Adam křiví obličej v bolestivé předtuše, hegelián přejde k jeho židli a nakloní se k němu.

Hegelián (důrazněji): „Cos – to – říkal – o Hegelovi?“

Adam překotně vybíhá pryč, ale šotci jej chytají a vlečou zpět k hegeliánovi, spolu s ostatními štamgasty kolem dvojice vytvoří půlkruh. Hegelián si mezitím protahuje a pokřupává klouby.

Hegelián : „Tak copak jsi to říkal?“

Adam gestikuluje, že i kdyby něco říkal, vlastně to vůbec nestálo za řeč.

Hegelián: „Ale říkal jsi něco o Hegelovi.“

Štamgast 1: „Takže občané, platí klasická pravidla. Odbuďte to rychle, než nás uvidí nějaký strážce.“

Adam (vyděšeně): „Jaká jsou klasická pravidla?“

Štamgast 2 (nápomocně): „Neplatí žádná jiná pravidla, kromě pravidla, že neplatí žádná jiná pravidla.“

Adam polkne, hegelián se rozcvičuje.

Hegelián: „Jako vyzyvatel... mám právo prvního úderu!“

Adam (smlouvavým hlasem): „Ale tak to není fér!“

Štamgast 1: „Připraveni?“

Hegelián si protáhne ruce se spletenými prsty v klasickém gestu.

Adam: „A nechtěl byste si o tom promluvit?“

Hegelián: „Neboj, vyříkáme si to důkladně.“

Štamgast 1: „Tři...“

Hegelián přichází blíž k Adamovi, ten se krčí s bolestivou grimasou ve tváři

Štamgast 1: „Dva...“

Adam (nasazuje své sluneční brýle): „Ale já mám brýle!“

Hegelián mu brýle klidně sundá a upustí, napřahuje ruku, Adam se krčí o to usilovněji

Štamgast 1: „Jedna!“

Hegelián máchne rukou proti Adamovu obličej, ale zastaví ji těsně před jeho tváří s výhrůžně vztyčeným ukazovákem. Adam strne, nejistě se podívá na hegeliána.

Hegelián (chrlí jedním dechem): „Ve své neklidné samolibosti jsi přesvědčen, že rozumíš filosofii a že jsi s to o ní hovořit!“

Adam tradičně příliš nepobírá, co se právě děje, zmateně sleduje hegeliánův ukazovák.

Hegelián: „Tvá teze je však jen antitezí pro moji syntézu!“

Štamgasti: „Ohó“

Štamgasti řičí jak burani na fotbale, hegelián odstupuje a vítězoslavně se rozhlíží po publiku, Adam je zcela mimo. Náhle se hegelián otočí a strčí mu opět ukazovák pod nos, Adam si vystrašeně skrývá obličej.

Hegelián: „Pravdivý je ale jen celek, který se dovršuje ve vývoji!“

Štamgasti: „Ohó! Podpásovka!“

Hegelián opět poodejde pár kroků, Adam se napřimuje a rozhlíží se snad už trochu pobaven absurdností situace. Hegelián na něj ukáže a vmete mu do tváře svůj finální úder.

Hegelián: „Tvá máma je ráb!“

Štamgasti: „Ohó!“

Štamgast 1 (odepisuje Adama): „Jedna! Dvě! Tři!“

Štamgast 1 zvedá hegeliánovi ruku jako vítězi, štamgasti s šotky tleskají. Na scénu vchází Cyril, všechno umlká v zatrpklém tichu. Jen Adam se stále zmateně ohlíží zprava doleva.

Cyril (samolibě): „Ták. Pouliční dialektický souboj! Já věděl, že se do něčeho namočíš – však už tě od rána sleduji!“

Adam: „Co? Vždyť já pořádně nevím, co se vlastně stalo!“

Cyril: „Zeptáme se svědků.“ *štěkne* „Kdo vyvolal tu výtržnost?“

Šotci, štamgasti i hegelián svorně ukáží na Adama.

Adam: „Cože?“

Cyril: „Ztraťte se, jste ostuda naší Obce!“

Štamgasti i s Hegeliánem se ztratí. Cyril si připravuje zbraň.

Cyril: „A ty, můj drahý primitive... jsi nadobro skončil!“

Cyril odvádí Adama pryč, čtvrté dějství končí

10:30

(intermezzo)

Cyril rázně a odhodlaně vstupuje do komnat Správců, kteří spolu nyní zaujatě hrají ping-pong.

Cyril (vysekne poklonu): „Vaše...“

Alfa (netrpělivě jej přeruší, je pohlcen hrou): „Do blázince!“

Cyril (zmateně): „Vaše...“

Beta (podrážděně): „Do blázince, ano!“

Alfa: „Jistě, do blázince!“

Cyril: „Vykonám

Cyril odchází, začíná páté dějství

(páté dějství)

Na scéně se proměňují filosofičtí blázni – Zenon s plyšovou želvou, který želvu vždy někam položí, kus se vrátí, potom se za želvou rozběhne a velmi se diví vždy, když ji předběhne. Gavagai s králíčíma ušima, který s výrazem maniaka skáče po pódiu a dělá u toho „gavagai, gavagai“, solipsista, který se snaží projít stěnou, volně se prochází po scéně, vráží do aktérů, zakopává o jiné blázny, třeba by si mohl během dějství udělat malý exkurz do publika. Dále nihilista, který dřepí uprostřed scény, zakrývá si obličej a zhola nic nedělá, poslední blázen sedí bezvládně na židli se zcela mimoňským výrazem a občas ze sebe vydere neartikulovaný skřek. Na okraji scény vše nezúčastněně s povýšeným výrazem sleduje Bohuslav. U dveří stojí strážce.

Vzhledem k přeplněnosti tohoto dějství nejsou šotci příliš zapotřebí, snad by se mohli na začátku dějství proběhnout scénou a párkrát frknout frkačkami, seženeme-li nějaké.

Úvod scény je v kompetenci režiséra, párkrát poskočí gavagai řka gavagai, solipsista ořukává stěny, blázen pomínutý paradoxy zaúpí, Zenon předbíhá želvu.

Na scénu přichází Cyril, vleče za krk Adama. Vhodí jej doprostřed místnosti a tleskne rukama v klasickém a-mám-odpracováno gestu. Beze slova odpochoduje pryč. Adam vstává ze země.

Gavagai: „Gavagai!“

Adam: „Tohle už překračuje všechny meze! Jak já k tomu přijdu, aby se mnou bylo takhle zacházeno? Snad jsem ještě pořád lidská bytost? Ale já vám něco povím:“ *zaujímá řečnickou pózu směrem k obecenstvu* „Možná si myslíte, že jste moudří, ale já se ptám – „

Před Adama si stoupne solipsista a nezúčastněně se rozhlíží po obecenstvu .

Adam (snaží se přes něj přehlédnout): „Promiňte!“

Adam (klepe mu na rameno): „Promiňte, já tu něco říkám!“

Solipsista si jej nevšímá, odchází pryč. Pod nohy se mu připlete gavagai, solipsista zakopne a spadne na zem. Pak se zvedá a vyráží do obecenstva. Adam to udiveně sleduje, couvá, narazí do nihilisty.

Adam (omluvně): „Pardon, omlouvám se.“

Nihilista: „Nic se nestalo.“

Náhle zaúpí pomínutý, Adam se po něm ohlédne, pomalu se otočí zpět, kde už na něj čeká Zenon s napřaženou rukou, v níž třímá želvu. Když se k němu Adam otočí, strojeně mu ji hodí přímo do obličeje.

Adam: „Au! Co to děláte, člověče? Želva! Vy jste po mě hodil želvu?!“

Zenon (maniakálně): „Já tomu nerozumím!“

Adam: „Já taky ne! Fakt želva!“

Zenon: „Jak vás mohla zasáhnout?“

Adam: „Jak? Jednoduše, prostě jste ji po mně hodil! Krunýřem do nosu, au!“

Gavagai: „Gavagai!“

Zenon: „Rozumějte, vždyť přece musela prvně minout polovinu vzdálenosti mezi bodem A, což jsem já, a mezi bodem B, což je po čertu váš nos!“

Adam (rozmrzele): „No, asi to nějak obešla.“

Zenon: „Absolutně nemožné! Ta polovina má svou polovinu, víte? A ta polovina poloviny má další polovinu, která má svou polovinu!“

Přichází Bohuslav, bere jej za ramena a jemně odvádí pryč od Adama.

Bohuslav (k Zenonovi, uklidňujícím hlasem): „Už to bude dobré, nechte to být.“

Zenon: „Ale... Ta polovina!“

Bohuslav: „Ano, zatracená polovina, že? Co kdybyste teď zase zkusil ten stadion, stejně ho nikdo pořádně nechápe.“

Gavagai: „Gavagai!“

Zenon bezradně usedá.

Bohuslav (k Adamovi): „Inu, omluvte poněkud rozpačité přijetí. S nezbytnou trochou ironie bych vás rád uvítal mezi námi.“

Adam: „A kde to vlastně je, to mezi námi?“

Bohuslav: „Přeci v internačním zařízení pro filosoficky unavené.“

Adam: „To jako... v blázinci?“

Pominutý: „Narggghhhh!“

Adam (přesvědčeně): „Ale já nejsem blázen!“

Bohuslav (křičí, chytá se za hlavu, zmítá sebou): „JÁ TAKÉ NE!“

Bohuslav (náhle zcela klidný, podává mu ruku): „Jmenuji si Bohuslav.“

Adam (dává mu svoji): „Adam, těší mě.“

Gavagai (nyní zcela u nich): „Gavagai!“

Adam: „Prosím vás, Bohuslave, co je tohle za lidi?“

Bohuslav: „Další oběti zlovolného spiknutí, pochopitelně.“

Adam: „Spiknutí? Prosím vás, co on to pořád dělá?“ *ukazuje na gavagaie, který se po něm sápe.*

Bohuslav: „Ubožák. Myslí si, že je králík. Nebo nezaměnitelný stav králíka, nikdy jsem si tím nebyl úplně jistý.“

Adam: „Aha... A tamten?“ *ukazuje na Zenona. Zenon hodí po nihilistovi želvu, když jej trefí, bezradně rozhodí rukama a trucuje.*

Bohuslav: „Zde náš přítel, obávám se, si poněkud příliš potykal se Zenonovými aporiemi. A za co zavřeli vás, Adame?“

Adam (vyhýbavě): „Já vlastně ani nevím. Pokoušeli se mi to vysvětlit, ale pochopil jsem z toho jen ‚blbý jak baklažán‘.“

Bohuslav: „Stal jste se součástí spiknutí.“

Adam: „Vážně?“

Bohuslav: „O tom nemůže být pochyb.“

Pominutý: „Urrghhh!“

Gavagai: „Gavagai!“

Solipsista se vrací na podium.

Adam: „A těm ostatním je co?“

Bohuslav (klepe na rameno nihilistovi): „Tady přítel nihilista je zcela přesvědčený o tom, že neexistuje.“

Adam (ukazuje na solipsistu): „A tamten?“

Bohuslav: „Ten se na druhou stranu jal v předpokladu, že neexistuje nic, mimo něj.“

Solipsista zakopne o nihilistu.

Bohuslav (cynicky): „A zde je třeba s politováním konstatovat, že ti dva se vskutku hledali, dokud se nenašli.“

Adam: „A... Bohuslave. Proč jste tu vy?“

Bohuslav (s novým zájmem): „Á! Našel jsem jistou zálibu v Kritice čistého rozumu. To není dobré, říkali. Z toho nevyjdeš zdrav, říkali. Když jsem ji přečetl potřetí, tak mě sem prostě zavřeli.“

Adam: „Aha.“

Bohuslav (polopřičetně): „Ale nevěřte tomu! Je to spiknutí! Všechno je to spiknutí! KANT JEŠTĚ NIKDY NIKOMU NEUBLÍŽIL!“

Gavagai (nadšeně): „Gavagai! Gavagai!“

Adam: „A o jakém spiknutí to vlastně pořád mluvíte?“

Bohuslav (přechází do popředí): „Spiknutí Správců proti mně, samozřejmě. Tolikrát už jsem psal na jejich tribunu, co je v obci špatně, bod po bodu. Nedopřáli mi sluchu, tak jsem začal kázat lidu.“ *ve své deklamaci chytá nihilistu za hlavu a jak zapáleně mluví, tak s ní třese* „Žijeme ve špatné obci! Proč dva Správci, když stačí jeden? Proč dva, když stačím já! Všechno by tu bylo jinak, lepší!“ *přerušuje deklamaci* „A víte, co mi na to řekli?“

Adam: „Co vám řekli?“

Bohuslav: „To máš z toho Kanta. A zavřeli mě sem.“

Adam: „Tak nespravedlivé!“

Bohuslav (zapáleně): „Že? A přitom kdo by popíral, že Správci obec špatně spravují?“ *Přiskáče k nim gavagai, zaujatě je poslouchá.*

Adam (trucovitě): „Já to teda popírat nebudu. Tady je všechno úplně na hlavu. Vůbec to tu není, jak jsem si to představoval!“

Bohuslav: „Správně! Vše by mělo být jinak! A já vím jak, já mám řešení!“

Adam: „Všichni by měli mluvit tak, aby se jim dalo rozumět!“

Bohuslav: „A jen když jsou tázáni!“

Adam: „Lidé by k sobě měli být vřelejší! Měla by se jim vrátit láska a radost ze života!“

Bohuslav: „Ano! A měli by u toho stát v pětistupech!“

Adam: „Ano! A nikdo by mě nesměl pohlavkovat!“

Bohuslav: „Ano! A stromy by měly růst symetricky!“

Adam: „Ano!“

Bohuslav: „Ano! Ať žije revoluce!“

Adam: „Ať žije revoluce!“

Gavagai (nadšeně, mává pěstmi ve vzduchu): „Gavaga-ai!“

Oba strnou, postupně se vrací do reality. Napochoduje před ně solipsista, rozhlédne se, pokračuje v chůzi. Trapná chvíle ticha. Bohuslav dostane želvou do hlavy, nijak nereaguje.

Pominutý: „Aaarghhh!“

Adam (škrábe se na nose): „No jo, sakra. Jak ale vyhlásit revoluci, když jsme zavření v blázinci?“

Bohuslav: „To je, abych se vyjádřil správně, právě meritem věci.“

Adam: „Odtud se asi člověk jen tak nedostane.“

Oba pohlédnou na strážce u dveří. Ten se jim lehce ukloní, významně u toho poklepává na svou zbraň.

Adam: „No, ale nápad to byl pěkný.“

Pominutý: „Aaargh! Naargh!“

Adam (zvědavě): „Poslyšte, Bohuslave, a co se stalo jemu?“ *přechází k pominutému*

Bohuslav: „Jemu? Inu, víte, čas od času se vždycky najde někdo takový. Dost smělý a dost hloupý, a pokusí se vyřešit, však víte, pé el.“

Adam: „Pé el?“

Bohuslav: „No, víte přece. Pé el.“

Adam: „Co je pé el?“

Bohuslav (naléhavě šeptá): „Paradox lháře!“

Adam: „Myslíte takové to ,tahle věta není...“

Bohuslav (zacpává si uši): „Mlčte, člověče!“

Adam: „A z toho se člověk může zbláznit?“

Bohuslav: „Blázníte? Jak by mohla racionální mysl osvíceného člověka unést něco tak strašného!“

Adam (v novém poznání): „Bohuslave, něco mě napadlo!“

Kvapně přechází ke strážci, cestou zavádí o nihilistu.

Adam (Bohuslavovi): „Zacpěte si uši!“

Adam (strážci): „Poslyšte. Tahle věta není pravdivá!“

Pominutý: „Naaaaaarghhhhh!“

Strážce: „Prosím?“

Adam: „Tahle věta není pravdivá!“

Strážce: „Aha.“

Strážce se zamyslí. Pak zařve a sesune se k zemi.

Adam: „Bohuslave, cesta je volná!“

Bohuslav: „Sláva! A teď, Adame, vzhůru!“

Adam: „Vzhůru kam?“

Bohuslav (vítězoslavně): „Vzhůru na palác Správců!“

Adam: „Vzhůru!“

Odcházejí pryč.

Gavagai: „Gavagai?“

Šotci s frkačkami přibíhají, odvádějí blázny, páté dějství končí.